

TERCIÁŘSKÉ LISTY

květen

2021

Zpravodaj MBS SFŘ Pízeň
(Jen pro vnitřní potřebu MBS.)

Ohlédnutí za oblastní františkánskou poutí na Svatou Horu
v sobotu 8. 5. 2021 (včetně zastávky v Těnovicích)

Anežka Jitka Polívková, OFS, a Anežka Alena Vadlejchová, OFS:

Kalendář (kapitoly z františkánského života v Plzni) - VIII. Zdeněk Turek

„Zdeňku, Zdeňku, ty zraješ pro kriminál nebo pro šibenici,“ říkávala pan učitel živému chlapci, kterého bylo všude plno. Asi to byl velice zkušený pedagog, protože Zdeňka Turka minula

šibenice jen o vlasek a komunistických věznic si užíval plných 18 let. Když neměl příslušník armády v padesátých letech minulého století to správné smýšlení, byl nejjistější na šibenici nebo v horším případě za trojí mříží. Zdeněk při své inteligenci a schopnosti poznávat lidi do hloubky snadno rozeznával, s kým má co do činění. O dozorcích nebylo pochyb. Ti byli speciálně vybraní, ale i mezi vězni se našla tu a tam necharakterní osobnost. Při tak dlouhém studiu, jak Zdeněk svá vězeňská léta nazýval, přilnul ke kněžím. Z vlažného evangelíka se stal jedinečný katolík. „Děkuji Bohu za ta léta v kriminále, jinak bych se k Bohu blíž nedostal.“ Na dotaz, zda se také někdy hněval, odpověděl: „Jéje a jak. Když mi žena posílala v balíku hrozinky smíchané s ořívky a já to musel přebírat, abychom z hrozninek mohli udělat víno ke mši svaté. Byl jsem tím již pověstný.“ „Ale nebylo ve vězení jen těžko a smutno,“ pokračoval ve svém vyprávění. „Jednou jsem byl vyslaný do skladu na druhý konec věznice. Byly tam uloženy bible ke spálení. Dostal jsem za úkol jednu přinést. Prý je jedno v jaké řeči. Byl jsem rád, že jsem cestu absolvoval ve zdraví. Chytil jsem první bibli a ani se do ní nepodíval. Večer jsem slavnostně vytáhl bibli z mundúru a ona byla maďarská. Společně jsme se od srdce zasmáli a já šel druhý den pro novou. Tu maďarskou jsem tam vrátil, to kdyby ji nějaký Maďar potřeboval.“

V roce 1968 se Zdeněk vrátil zpět do civilního života. Stal se členem III. řádu svatého Františka. Při vzpomínce na své obrácení si zvolil za patrona sv. Pavla. Rád po něm opakoval: „Vím, komu jsem uvěřil, a jsem si jist.“ Byl skutečně tím obráceným Šavlem. Řádové přírůstky v době totality byly jeho zásluhou. Tolik temperamentu a tolik chuti do života i nasazení pro Boží

věc se opravdu často nevidí. Jistě Božím řízením se stalo, že tento dříve nežádoucí element se uchytil na vysoké škole. Vše dovedl a mnohému rozuměl. Vedl kybernetické laboratoře a studenti ho obdivovali a měli ho opravdově rádi. Dovedl i k této generaci mluvit o Bohu, aniž měli studenti dojem, že je k něčemu přemlouvá. Nikomu neuměl odepřít pomoc. Nic netrval věčně, ani lidský život ne. Po deseti letech užívání svobody Zdeněk onemocněl. A ještě dva roky se potýkal s nevyčísitelnou chorobou. Neúnavně chodil do práce i v době, kdy mu již nemoc nedovolovala sedět. Belhal se po schodech k Hamburku, kde stála škola, a usmíval se. Nezasvěcený by řekl, že mu píchlo v zádech. Mimo pokrouceného postoje nikdo nepoznal, co vlastně Zdeněk prožívá. Žertoval, jak mu bylo vlastní, dál. Častěji však opakoval jednu myšlenku: „Musíme žít tak, abychom se dostali za nebeskou bránu. Je mi jedno, co tam budu dělat, třeba sbírat papíry, jen když se tam dostanu.“ Šibalský úsměv mu zůstal i poté, co zemřel.

Více se máme radovat z toho, když se octneme ve všelijakých zkouškách a musíme snášet na tomto světě různé úzkosti a obtíže duše i těla pro věčný život.

Život jako poslání

Naplnění Božího záměru v horizontu lidského života

(Skutky apoštolů, Epištoly / Listy)

Devátá přednáška **Martina Šimka** v jeho ročním cyklu Lidství očima Písma Evangelického sboru v Přešticích se uskutečnila i počtvrté kvůli epidemickým opatřením v online přenosu, a to ve čtvrtek 28. ledna 2021 z přeštického centra J. A. Komenského v Rebcově ulici.

Z poznámek:

Minulým tématem byl život jako proměna – tichá revoluce Ježíše Krista, proměna světa proměnou lidí, zevnitř, z jejich srdce. Ježíš několikrát vyslal své učedníky mezi lidi. Apoštol je někdo, kdo je vyslán. Písmo nás všechny vyzývá, abychom byli apoštolové, plnili své poslání a byli prospěšní lidem kolem sebe.

Skutky apoštolské podávají přehledné dějiny prvotní církve. Po nich následují Epištoly (Listy) významných apoštolů místním církvím. Dopisy a jejich opisování se staly prostředkem šíření myšlenek. Doba jejich vzniku je různá, řazení v Novém zákoně je ale tradiční. Je možné, že

i Skutky vznikly jako jedny z posledních textů. Rovněž autorství je někdy sporné. Skutky jsou pokračováním Lukášova evangelia. Za autory Listů jsou označováni apoštolové Pavel, Petr, Jakub, Jan a Juda. Apoštolové byli považováni za nositele poznání. Dvanáct je jich zmiňováno v evangeliích. Získávali pro Krista další lidi. Pavel z Tarsu křesťany původně pronásledoval, pak vykonal veliké dílo při upevňování prvotní církve. Sám uvádí další apoštoly.

Ve starověku bylo autorství chápáno jinak než teď. Citování jiných autorů bylo projevem úcty, ne plagiátorství. Byla to běžná praxe, která ovlivnila i podobu Epištol. Existovaly různé podoby dokonce i jednoho textu (jako od více autorů), později se apoštoly rozuměli i další šířitelé evangelia (apoštolští otcové, v Galii sv. Martin z Tours; u Slovanů Cyril a Metoděj ...). I v současnosti existují různé apoštoláty.

Skutky. Člověk v jakémkoliv postavení, setká-li se s Kristem, změní svůj život. Zůstalo 120 věrných po Kristově smrti, ale ne všichni byli přesvědčeni. Až Letnice vše změnil. Negramotný Petr má strhující kázání v ulicích, Štěpán se dočká mučednické smrti, Filip pokřtí Habešana, Pavel se obrátí ... Vznikají nové církve, v Antiochii se poprvé začne používat označení kristovci = křesťané. Vznikne i více slepých uliček. Např. komu je učení určeno? Prvotně Židům, ale Ježíš hovořil o svém učení univerzálně, není jen pro Židy. Oni to ale takhle nepřijímali. Petr má nadpřirozené vidění, aby nečinil rozdíl mezi Židy a pohany. Ale nejvíce toto téma prolomil Pavel. Cestoval po Malé Asii, Řecku a Makedonii. Začínal u Židů, ale stále více se obrací na pohany. Vzniká napětí mezi učedníky, až v Jeruzalémě dochází ke shodě a Pavlovi se dostává požeňání.

Řím toto vše považuje za sektářství, vymezují se také Židé a chtějí po Římu nápravu. Pavel je pronásledován, i vlastním lidem. V Efezu dochází k dramatické příhodě, kdy řemeslníci – výrobci náboženských předmětů uctívajících Artemis – vystoupili proti učedníkům. Možná už zde můžeme spatřovat kořeny evropského antisemitismu.

Epištoly. Jedná se o jedny z nejpoutavějších knih Nového zákona.

Epištoly apoštola Pavla jsou snad jen zlomkem toho, co ve skutečnosti napsal. Jsou základem křesťanské teologie. Pavlovi se dostalo židovského i klasického vzdělání. Vnímá evangelium jako univerzální zvěst. Adresáty Pavlových listů jsou různé místní církve, konkrétní osoby i široké publikum (Židům, Římanům).

Římanům – narodil od Židů, kteří lpěli na dodržování Zákona a plnění skutků, Pavel píše o ospravedlnění z víry. Můžeme být spaseni jen Boží milostí, protože jsme lidé hříšní. List spojen s plánovanou Pavlovou cestou do Říma, dopis ho měl předcházet. Je to základní stavební kámen křesťanské teologie. Pavel své listy diktoval, bylo asi obtížné zachytit jeho slova, byl emotivní, rychle myslel a prožíval.

Dva listy Korintským – přístav Korint měl přístup ke dvěma mořím (Jaderskému a Egejskému), míchaly se zde různé národy. Pavel byl zakladatelem církve v Korintu a měl k ní otcovský vztah, věnuje korintským velkou pozornost. V prvním listu najdeme populární Hymnus lásky, v němž staví lásku nade vše:

„Kdybych mluvil jazyky lidskými i andělskými, ale lásku bych neměl, jsem jenom dunící kov a znějící zvon. Kdybych měl dar prorocství, rozuměl všem tajemstvím a obsáhl všecko poznání, ano, kdybych měl tak velkou víru, že bych hory přenášel, ale lásku bych neměl, nic nejsem. A kdybych rozdál všecko, co mám, ano, kdybych vydal sám sebe k upálení, ale lásku bych neměl, nic mi to neprospěje. Láska je trpělivá, laskavá, nezávidí, láska se nevychloubá a není domýšlivá. Láska nejedná nečestně, nehledá svůj prospěch, nedá se vydráždit, nepočítá křivdy. Nemá radost ze špatnosti, ale vždycky se raduje z pravdy. Ať se děje cokoliv, láska vydrží, láska věří, láska má naději, láska vytrvá. Láska nikdy nezanikne.“ (1Kor 13, 1–8)

Ve 2. listu najdeme přísné pokárání. Jsou také zmíněny sbírky na chudé v Jeruzalémě, kde byla velká sucha a velká bída. V té době se osud židovského národa začíná naplňovat. Po povstání proti Římu nastává vysídlení Židů a zboření chrámu, zůstala jen Zeď nářků. Pavel je velmi znepokojen.

V dalších listech Pavel osvědčuje lásku a praktičnost. Pavel měl schopnost různé události vyřešit a zobecnit, tím vytváří univerzální nástroj pro další – Pavlův přístup k problému je

teologickou školou. Někdy církevní autority zneprístupnily Epištoly lidu, aby zakryly vlastní nedostatky.

Timoteovi, Titovi a Filomenovi – obrací se k vlastnímu učedníku, stanovuje kritéria náboženského vůdce a nepodkročitelné minimum kvalit církevního vůdce. 2. list Timoteovi píše Pavel z římského vězení. List je psán s planoucím srdcem, chvatně, zmiňuje osobní vztahy. List Filomenovi je nejkratším listem, obsahuje osobní vzkaz ve vztahu k uprchlému otroku jménem Onezimos. Pavel ho přiměl, aby se vrátil ke svému pánu, neboť ctil zákony. Křesťané té doby nečinili rozdíly mezi otroky a otrokáři. Starý zákon ale otrokářství uznával, jen stanovil přísná pravidla, jak s otroky nakládat. Tento list byl používán jako argument pro otrokáře, dokonce i v USA.

Židům – nesmírně sofistovaná snaha přiblížit Ježíše jako Mesiáše. V té době byla na Blízkém Východě řada osob, které se prohlašovaly za mesiáše (např. manichejci). Následovali je další lidé. List ale ztratil adresáty, neboť Židé byli vyhnáni.

Petrovy listy – Petr byl nespornou autoritou, vyjadřuje se ke komunitám.

Tři Listy apoštola Jana jsou o lásce.

List Jakubův – protíváha k listu Římanům. Jakub píše, že víra by se měla přeměňovat ve skutky.

List Judův – je závěrečný a je předzvěstí Zjevení. Hovoří o příchodu Krista a konci světa. Juda cituje i židovské autory.

Závěr: život autorů Listů byl neustálou cestou. Šířili evangelium, oddali se tomu naprosto, některé to stálo život. Několik desítek osob proměnilo život největšího impéria, jejich sdělení mělo sílu.

Nechť každý z nás najde své poslání a dovede ho do zdárného konce. Amen.

Kalendář květen 2021 vše podle aktuální epidemické situace

- **čtvrtek 3. 6.** – pravděpodobně společná účast **na slavnosti Těla a krve Páně**
 - **čtvrtek 10. 6. Pomáháme (se sv. Anežkou)** - 17.00 – 19.00 návštěvy bratří/sester (dle domluvy)
 - **čtvrtek 17. 6. Setkáváme se (se sv. Františkem)** - 16.00: příprava agapé ve farním sále; 16.30: adorace v kostele NPM, **17.00: mše svatá**; 17.30: setkání společenství ve farním sále (dle času také nešpory, organizační záležitosti, formace, agapé ...)
 - **čtvrtek 24. 6. Sdílíme se (se sv. Klárou)** 17.00 – 19.00: společná vycházka do přírody (dle domluvy)
 - **upozornění:** duchovní obnova s P. Alvarem Grammaticou na téma objevování Ježíšovy tváře ve světle protagonistů z Lukášova evangelia se v litické Koinonii bude konat 4. – 8. 8. 2021
- Pozn.: někdy může dojít k dílčím změnám. Kdo z vás se neúčastní aktivit MBS pravidelně každý čtvrtek, raději si prosím ověřte na telefonu 607 607 511, že je vše podle plánu. Děkujeme.

VÝROČÍ v květnu a červnu 2021

Profese / věčné sliby: Ludmila Anna Srbová (13. 5.), Prokop Oldřich Rosůlek (18. 5.) - **15 let**, Glorie Stanislava Chadimová (19. 5.), Benigna Jiřina Křížková (21. 5.)

Narozeniny: Ludmila Anna Srbová (9. 6.) – **80 let**, František Luboš Kolafa a Antonie Libuše Schödlbauerová (13. 6.), Ludvíka Dagmat Spirálová (17. 6.) + Yacintha Rodrigues, indická dívka v naší Adopci na dálku (2. 6.)

Přejeme hojnost Božího požehnání!

Redakční rada:

František Karel Ženišek, František Luboš Kolafa, Ludvík Milan Kučera, Anežka Jana Pachnerová, Ludvíka Dagmar Spirálová, Antonín Jaroslav Šedivý.

<http://www.mbssfrplzen.estranky.cz/>, <https://www.facebook.com/mbsplzen>

